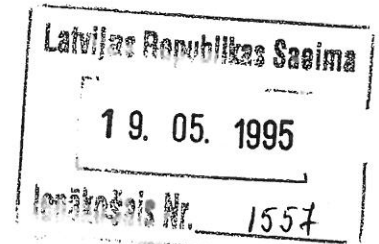

21.04.1995 Saeima Nr. 1 190. 32
03.08.1995.
LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
SIA «LATTELEKOM» IZVEIDOŠANAS UN DARBĪBAS
IZVĒRTĒŠANAS PARLAMENTĀRĀ IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA
Jēkaba iela 10/12, Rīga LV 1811 • Tālrunis 323 824 • Fakss 1-724 3059

1995. gada 17. maijā

Latvijas Republikas Saeimas Prezidijam

Lūdzu iekļaut Saeimas 25. maija plenārsēdes darba kārtībā
Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un
darbības izvērtēšanai lēmuma projektu.

Pielikumā : Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom"
izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojums un lēmuma projekts.

Ar cieņu,
komisijas priekšsēdētājs

Jānis Bordāns

Lēmums

1. Akceptēt Parlamentārā izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojumu.

2. Uzdot Ministru Kabineta:

1) izveidot komisiju, kurās uzdevums ir viena mēneša laikā izstrādāt iespējamus variantus Jumta līguma uzlabojumiem, par pamatu ņemot Komisijas ziņojumā ietvertos atzinumus.

Šīs komisijas slēdziens izskatāms kopējā sēdē ar pašreizējo komisiju.

2) Izskatīt jautājumu par vienotu kārtību valsts monopolpakalpojumu (elektrības, gāzes, siltuma, dzelzceļa tarifu, telekomunikāciju tarifu u.c.) cenu noteikšanā.

3) Nodrošināt no SIA "Lattelekom" neatkarīgu sakaru pārbaudi.

4) Veikt pasākumus Telekomunikāciju operatoru konkurences palielināšanai, paplašinot mobilo sakaru (GSM) sistēmu.

5) Nodrošināt SIA "Lattelekom" bilances publicēšanu atbilstoši likumam "Par uzņēmuma gada pārskatiem".

3. Pašreizējā komisija iesniedz priekšlikumu par daļu no ekspertu komisijā pieaicinātajiem dalībniekiem, otru daļu dalībnieku nosaka valdība.

4. Ieteikt jaunizveidotajai komisijai pievērst īpašu uzmanību sekojošiem jautājumiem :

1) konkursa procedūrai Latvijas interesēs.

2) Vadības komandas papildināšanas iespējām ar Latvijas speciālistiem un šīs komandas tiesiskajam līdzsvaram lemšanā starp Latvijas pusi un "Tilts Communication".

3) Projekta salētināšanas iespējām.

4) Abonentu maksas tarifu samazināšanas iespējām, īpaši, arī reālā lata un ASV dolāra kursa ietekmē.

5) Speciālistu apmācības salētināšanai.

6) Projektu realizācijai nepieciešamo kredītu samazināšanas iespējai līdz robežai, kas neapdraud 51 % īpašuma tiesību saglabāšanu par "Lattelekom" no Latvijas puses.

Komisijas priekšsēdētājs

J. Bordāns

Komisijas sekretārs

M.Ā. Kalniņš

**Parlamentāra izmeklēšanas komisija
SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai**

ZIŅOJUMS

Saeima 1995. gada 20. janvāra sēdē izveidoja Parlamentāro izmeklēšanas komisiju SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai. Laikā līdz 2.05.95. ir notikušas 17 Komisijas sēdes. Komisija ir noklausījusi vairāku kompetentu speciālistu un valsts amatpersonu liecības un ziņojumus. Komisijas sēdēs ir piedalījušies:

Valsts pilnvarnieks SIA "Lattelekom" Guntis Bērziņš, SIA "Lattelekom" izpilddirektors Gavents Džefrijs;

SIA "Lattelekom" Direktoru padomes priekšsēdētājs un prezidents profesors Gundars Strautmanis;

LR Satiksmes ministrs Andris Gūtmanis;

Latvijas Zinātņu Akadēmijas (LZA) loceklis, profesors Pēteris Guljāns;

LZA Koresp.loc. profesors Kalvis Torgāns;

LZA akadēmiķis profesors Juris Bojārs;

Telekomunikāciju tarifu padomes priekšsēdētājs Jānis Lelis;

Latvijas Bankas viceprezidents, Telekomunikāciju tarifu padomes loceklis Ilmārs Rimšēvičs;

Latvijas Bankas padomes locekle Valentīna Zeile;

Latvijas tirdzniecības un rūpniecības Kameras priekšsēdētājs Viktors Kulbergs;

Advokātu biroja "Caroll, Burdick & McDonough" partneri Ivars Bārs; Justs Karlsons;

Advokātu biroja "C. B. & M." zvērināta advokātedarbiniece Iveta Krodere

Dānijas konsorcijs "TILTS Communications" pārstāvji Džeimss Hatts (Cable & Wireless") un Kristers Naikops ("Telecom Finland")

Komisijas uzaicināts eksperts LU Juridiskās fakultātes Starptautisko un Jūras tiesību katedras vadītājs Aivars Fogels.

Radioelektronikas tehnoloģijas centra valdes priekšsēd. Jānis Smilga;

Inženierzinātņu doktors Teodors Rozītis;

Bijusī SIA "Lattelekom" padomes atbildīgā sekretāre Edīte Paklīna.

Iepazinusies ar ziņojumiem un saņemtajiem dokumentiem un atzinumiem, **Komisija konstatēja:**

Lai nodrošinātu kvalitatīvu telekomunikāciju pieejamību visiem valsts iedzīvotājiem, telekomunikāciju sektorā nepieciešams ieguldīt ne mazāk, kā 300-400 miljonu latu, vienlaicīgi ieviešot mūsdienīgas telekomunikāciju organizācijās pieņemtās vadības metodes un veicot vispusīgu darbinieku apmācību. Ņemot vērā Latvijas ekonomisko stāvokli un nepietiekamo pieredzes līmeni sekmīgai darbībai tirgus ekonomikas apstākļos, problēmas atrisinājums relatīvi īsā laikā var tikt panākts sadarbībā ar kādu no dominējošām Rietumu telekomunikāciju organizācijām, bāzētai uz kopīga uzņēmuma izveidošanu. Ir saprotams Latvijas valdības lēmums izšķirties par ārējo investoru piesaistišanu, taču speciālistu noklausīšanās izsauc nepieciešamību konstatēt, ka ekonomiskās (tātad faktiskās) vadības nodošana "Tilts Communication" rokās ir nepamatota, jo Latvijā bija un ir pietiekami daudz augstas klases telekomunikāciju speciālistu, kas varēja vadīt projekta izpildi un realizēt politiku, kas aizstāvētu Latvijas intereses.

SIA "Lattelekom" izveidošana ietilpst Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projekta pasākumos. Latvijas telekomunikāciju modernizācijas nepieciešamību un mērķus nosaka virkne normatīvo aktu. Tādi ir: LR AP lēmums "Par telekomunikāciju sistēmas principiem"(06.10.92.), kas cita starpā noteica, ka A/s "Lattelekom" akcijas tiek pārdotas ārvalstu partnerim, to izvēloties atklātā starptautiskā konkursā, nodrošinot kontrolpaketes turētēja tiesības Latvijas valstij un telekomunikāciju pakalpojumu sniegšana tiek norobežota no telekomunikāciju pamatlīdzekļu ražošanas; MP Rīkojums Nr. 376-r Par starptautiskā konkursa organizācijas komiteju (komitejas sastāvā ietilpa 5 zinātņu doktori, no tiem 2 - RTU profesori), Likums "Par telekomunikācijām" (04.05.93.), Telekomunikāciju tarifu padomes nolikums (15. 07. 93.). Balstoties uz minētajiem normatīvajiem aktiem, LR MK ir veicis Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projektu.

Potenciālā ārvalstu partnera izvēle notika pēc šādiem konkursa komitejas noteiktiem kritērijiem, kurus komisijas sīkāk neizvērtēja: Telekomunikāciju tīkla arhitektūra, lielums, finansiālās iespējas, pakalpojumu kvalitāte, investīcijas tīkla attīstībā, tarifi, uzņēmuma vadība, darbinieku apmācība, ražošanas iespējas.

Novērtējot visus piedāvājumus, par labāko vienbalsīgi Konkursa komiteja atzinusi Dānijā inkorporētā konsorcijs "TILTS Communications A/S" projektu.

Novērtējot Latvijas Republikas, SIA "Lattelekom" un "TILTS Communications" juridiskās saistības Komisija secināja:

1. Latvijas Republikas kā suverānas valsts, "TILTS Communications", kas nodibināta un reģistrēta Dānijā un SIA "Lattelekom", kas reģistrēta Latvijā, juridiskās attiecības Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projektā noteiktas SIA "Lattelekom" statūtos, Jumta līgumā ar pielikumiem, Vadības un Piegādes līgumos. Visas savstarpējās saistības un pienākumi ko Puses uzņēmušās Jumta līgumā, vērtējamās SIA "Lattelekom" Statūtu un Latvijas Republikas likumu kontekstā.

2. Jumta līgums ir starptautisks civiltiesisks darījums. Līguma dalībnieki ir Latvijas valsts, "TILTS Communications" un SIA "Lattelekom", tāpēc šī darījuma formu un saturu, atbilstoši Starptautisko privāttiesību vispārārstītajam principam, nosaka pēc līguma slēgšanas vietas likuma - lex loci contractus. Bez tam arī pašā Jumta līgumā (15.2.p.) ir nostiprināts noteikums, ka attiecībā uz šo līgumu piemērojami attiecīgie Latvijas Republikas likumi. Tāpēc pilnīgi nepamatoti un tikai sabiedriskās domas ietekmēšanai sev vēlamā virzienā presē vairākkārt ir vērojami dažu cilvēku centieni operēt ar Lielbritānijas Common Law vai arī Eiropas Kopienas Vispārējām tiesībām vai šo tiesību atsevišķām normām, kas Latvijai nav juridiski saistošas.

3. Puses saistošie dokumenti nebūt nesatur kaut kādus noteikumus, kas būtu pretrunā ar Latvijas valstisko suverenitāti.

4. Jumta līgums nav traktējams kā skaidri neizdevīgs, paverdzinošs Latvijai.

5. Latvijai ir iespējams precizēt sadarbības uzdevumus pēc trešā līguma darbības gada, kā arī ierosināt papildinājumus Latvijas puses interesēm.

6. Šaubas izsauc apstākļi, ka Jumta līgumā nodaļā "Saulriets" ir paredzēta situācija, kad "Tilts Comunication" varētu atteikties garantēt SIA "Lattelekom" kredītus, un tādā gadījumā Latvijas puse ir tiesīga pārdoņt savas īpašuma daļas, lai nodrošinātu tālāku kreditēšanu. Saskaņā ar Latvijas likumiem par SIA, tieši "Tilts Comunicatin" ir tas, kam ir priekšrocības tiesības "Lattelekom"

Latvijas daļas pirkšanā. Tāpēc ļoti būtisks ir apstāklis, ka jau pirmajā un turpmākajos gados projektētā naudas plūsma (angļu terminoloģija) ir ļoti atšķirīga no tās, kas sastādīts pēc 1994.gada rezultātiem. Realitāte ir tāda, ka SIA "Lattelekom" jau ar 1995.gadu ir spiesta ņemt kredītus, kas 1997.gadā pēc SIA "Lattelekom" prognozēm varētu būt apmēram 70 milj. Ls. Tātad ātri varētu iestāties apstākļi, kad būs jāpielieto līguma noteikumu iedaļas "Saulriets" noteikumus un Latvijas rodas reāla iespēja pazaudēt noteikšanu pār "Lattelekom", jeb galējā gadījumā var izrādīties, ka "Lattelekom" monopola faktiskais īpašnieks uz 20 gadiem būs "Tilts Comunication" ar visām no tā izrietošām sekām. Šo naudas plūsmu reālo noviržu pamatā pēc ekonomistu vērtējumiem ir kļūda projekta sākotnējos nosacījumos un no tiem izrietošais aprēķins, kā arī nekontrolējamais stāvoklis ar iekārtu piegādi, jo faktiski angļu puse to realizē pilnībā savās interesēs un tāpēc, pēc speciālistu vērtējuma ļoti dārgi. Tas vedina uz atziņu, ka "Tilts Comunication" varētu realizēt tādu ekonomisko vadību, lai Latvijas puse iespējams ātrāk būtu spiesta pārdot savas īpašuma daļas (51%). Un šajā ziņā projektā nav pietiekami līdzsvarojša nosacījuma, kas ļautu aizstāvēt Latvijas intereses. Tātad ir zināms pamats aizdomām par Latvijas ekonomiskās neatkarības apdraudējumu.

Attiecībā uz jebkādam saistību garantijām un Valsts atbildību par jebkādiem "Lattelekom" parādiem, jāmin Jumta līguma noteikumi : 3.1.p. (iv) Latvijas Republikai nav jāiegulda nekādi papildus maksājumi Lattelekom pamatkapitālā vai citi kapitālieguldījumi vai finansiālās garantijas; 3.2.p. , Pielikumi M, O - TILTS mātes uzņēmumi garantē saistību izpildi ar savu kapitālu.

Tiek izveidota telekomunikāciju sistēma, kas ir neatkarīga no bijušās PSRS sakaru sistēmas un tās tehniskais līmenis ir nodrošināts pret nesankcionētas sarunu noklausīšanās iespējām.

Vienlaikus jānorāda, ka LZA loceklis (P.Gulāns) un sakaru speciālisti (J.Smilga un T.Rozītis) ir izteikuši viedokli, ka projekta kapitālieguldījumi ir nepamatoti lieli no diviem aspektiem:

1. Pārāk daudz iekārtu tiek mainīts un pārāk dārgi tas maksā (ir iespējams dabūt lētāk), jo pašreizējā tehnoloģija nav jaunākā.
2. Pārāk optimistiska ir iekšzemes kopprodukta pieauguma vērtējuma prognoze, kā rezultātā "Lattelekom" ienākumi (neskatoties uz augstajiem griestiem - 4% no kooprodukta) ilgu gadus nespēs līdzsvarot plānotos kapitālieguldījumus. Tas viss rada reālas draudu iespējas Latvijai pazaudēt valdījumu pār "Lattelekom" monopola apstākļos. Jumta līgumā ir paredzēta iespēja laika gaitā koriģēt projektu atbilstoši Latvijas attīstībai, taču komisijas sēdēs, vairākkārt atgriežoties pie šī jautājuma, priekšlikumi tiek noraidīti, kā priekšlaicīgi, bet "Lattelekom" iedzišana milzīgos parādos un zinātnieku sliktās ekonomiskās prognozes nerada nekādas bažas pašreizējā "Lattelekom" vadībā. Tas ir izpētes vērts apstāklis.

Pretēji tam SIA "Lattelekom" valsts pilnvarnieks G. Bērziņš ir norādījis, ka jāmin sekojoši apsvērumi: Projekta veidotāji 1993. gadā uzskatīja, ka Latvijas ekonomiskā nākotne un ar to saistītā "Lattelekom" ekonomiskā nākotne nebūt nav tik vienkārši prognozējama. Tādēļ Jumta līgums ir sastādīts tā, lai būtu iespējams laika gaitā projektu koriģēt atbilstoši Latvijas attīstībai un "Lattelekom" darbības rezultātiem. Šāda koriģēšana notiek jebkurā ilglaicīgā projektā. Ienākumu pieauguma galvenais avots ir nevis tarifu paaugstināšanās rezultātā, bet līdz ar labāku kvalitāti pieaug arī iespējas, vajadzības, vēlme abonentiem izmantot starppilsētu un starptautiskos sakarus, izaugs kopējā slodze, un līdz ar to pieaug ienākumu daļa. Nedrīkst aizmirst par potenciālo iespēju tranzītsakaru veidošanai caur Latviju, kas ļauj cerēt uz papildus ienākumiem.

Vērtējot Latvijas rūpniecības iesaistīšanu projekta realizēšanā, jākonstatē sekojošais:

1. Latvijas rūpniecība ir spējīga ņemt lielu daļību (J. Smilga, T. Rozītis).
2. Latvijas valdības nepietiekoši ieinteresētā rīcība konkursa gaitā, kā rezultātā Latvijas rūpniecība faktiski atstāta ārpus projekta.

Analizējot "Lattelekom" pirmā darbības gada rezultātus, tiek konstatēts, ka nodoti sekojoši objekti:

- starptautiskās telefonu centrāles;
- divas telefoncentrāles ar iznesumiem Rīgā, zonu un rajonu tranzītu, un vietējo sakaru vajadzībām;
- optiskais maģistrālais kabelis Rīga-Ventspils-Rīga;
- jūras kabelis starp Latviju un Zviedriju;
- satelītu zemes stacija darbībai Eutesat sistēmā;
- starptautisko operātoru zvanu pults sistēma;
- tīkla vadības un apkalpošanas centrs;
- abonētu norēķinu sistēma.

Nav pilnā apjoma izpildīti sekojošie pirmajā gadā paredzēti darbi:

- Taksofonu uzstādīšana;
- Lauku apvidus radio sistēmas;
- Norēķinu centrs;
- Tehniskā auditorpārbaude.

Augstākminētie modernizācijas projekti apgūti 91.milj. ASV dolāru apjomā.

Jāatzīmē, ka, lai "Lattelekom", kā vienīgajam operātoram, kurš Latvijā sniedz telekomunikāciju pamatpakalpojumus nerastos iespēja noteikt nepamatoti augstas tarifu maksas, ārkārtīgi būtiska loma ir nevainojamai Telekomunikāciju tarifu padomes darbībai. Nākas atzīmēt, ka "Lattelekom" nav pienācīgi pildījusi savus pienākumus visu kontrolei nepieciešamo ziņu sniegšanai Telekomunikāciju tarifu padomei, šādā veidā apgrūtinot un kavējot šīs kontrolējošās institūcijas darbību. Bez tam īpaši jānorāda, ka Valdības, kā Valsts daļas uzņēmumā pārvaldītājas, rīcībai jānodrošina reāla Projekta realizēšana pilnā apjomā, nepieļaujot Konkursa noteikumos izvirzīto un Līgumos ar ārvalstu partneri apstiprināto prasību par tīkla modernizēšanu nepamatotu neizpildi jebkādā apjomā, kā arī atbildīgu Latvijas interešu aizsardzību. Izmeklēšanas gaitā Komisija konstatēja, ka vairāki Jumta līgumā ietvertie noteikumi var tikt traktēti kā neizdevīgi Latvijai.

Tādi ir:

- Vadības līgums, kura noteikumi dod zināmas privilēģijas "TILTS COMUNICACION" ieceltiem darbiniekiem, gan attiecībā uz lēmumu

pieņemšanu (TILTS izvirza finansu direktoru), gan uz darba apmaksu (aptuveni piecas reizes reizes lielāka vadošo darbinieku alga un dažādas dzīvošanas izmaksas - auto, dzīvokļi utml.) un vadība, kas 10 gadu laikā kopā ar kadru gatavošanu notērē aptuveni 100 milj. ASV. dolārus.

- Piegādes Līguma noteikums, ar kuru TILTS apņemas pielietot savas lielu daudzumu pirkšanas spējas, lai izvēlētos un iegādātos iekārtas Lattelekom vajadzībām ar atlaidēm, saņemot samaksu 5% apmērā, kas šajā vadības attiecību sistēmā nepavisam nedod cerības uz lētāku iekārtu iegādi;

- Projekta realizēšanā nav paredzētas priekšrocības Latvijā ražotajai produkcijai;

- Maksimālais tarifu lielums var sasniegt 4% no vidējā ģimenes ienākuma.

Komisija uzskata, ka ir jāturpina Telekomunikāciju modernizēšanas projekta realizēšana, ņemot vērā, ka moderna telekomunikāciju sistēma ir Latvijas saimnieciskās attīstības svarīgākais priekšnoteikums. Tāpat uzskatām, ka Satiksmes ministrijai un Lattelekom ir jāturpina sarunas un darba organizēšana ar Latvijas ražošanas uzņēmumiem un zinātniskajām iestādēm par iespējamo Latvijas ražojumu un izstrādņu izmantošanu. Taču Jumta līguma nosacījumu pārskatīšana jādara iespējami ātri un noteikti.

Komisijas priekšsēdētājs

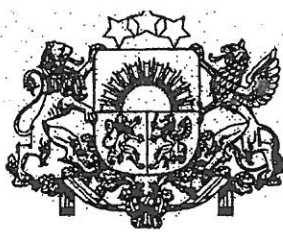

J. Bordāns

Komisijas sekretārs

M. Ā. Kalniņš

01-06-1995 12:20

71

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA

LATVIJAS ZEMNIEKU SAVIENĪBAS FRAKCIJA

Jēkaba iela 16, Rīga, LV-1811
☎ 325029 • Fax: 371-2-213759

Nr. 8/3 - 2/87

1995.gada « 1. » jūnijā

Latvijas Republikas
Saeimas Prezidijs

Lūdzam iekļaut Latvijas Republikas Saeimas 1995.gada 1.jūnija sēdes darba kārtībā pie darba kārtības 32.punkta alternatīvu lēmuma projektu par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanas darba rezultātiem.

Pielikumā: alternatīvais lēmuma projekts.

LZS frakcijas priekšsēdētājs

A.Rozentāls

Latvijas Republikas Saeimas
lēmums

Par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom"
izveidošanas un darbības izvērtēšanas darba rezultātiem.

Noklausoties Parlamentārās komisijas priekšsēdētāja J.Bordāna un komisijas locekļa J.Lučāna ziņojumu, Saeima n o l e m j :

1. Pieņemt zināšanai Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojumu.

2. Lai nodrošinātu Ģenerālā - Jumta līgumā paredzēto darbu un "Tilts Communication" saistību izpildi:

1) uzņēmuma vadībā (management) jānodrošina Latvijas puses dalībai (64%) atbilstošs lemtspējīgu darbinieku skaits;

2) izpildītiem jābūt no Latvijas puses;

3) nodrošināt Latvijas puses piedalīšanos finansu plāna sastādīšanā un izpildes kontrolē;

4) izdarot labojumus Ģenerālā - Jumta līguma pielikumā "Piegādes līgumā", jāpanāk lai visi pasūtījumi un piegādes tiktu izdarīti uz atklāta konkursa pamata, maksimāli ievērojot Latvijas intereses;

5) no līguma jāizslēdz 5% samaksa par "Tilts Communication" izdarīto pakalpojumu piegāžu organizēšanā, jo pašreizējā kārtība nepavisam neveicina lētāku iekārtu iegādi;

6) meklēt iespējas projekta salētināšanai, atsakoties no maksimāli dārgu iekārtu iegādēm un tās aizstājot ar lētākām, būtiski neizmainot kvalitāti;

apsvērt neatkarīgo tehnisko ekspertu priekšlikumus kompleksa Modernizācijas plāna (A1) racionālām izmaiņām;

7) panākt maksimālu Latvijas rūpniecības uzņēmumu dalību projekta realizācijā, kā minimālo prasību uzskatot Ģenerālā - Jumta līguma pielikuma "E" (Iekšējo ieguldījumu un darba vietu radīšanas līgums) izpildi;

8) neatkarīgai ekspertu komisijai aprēķināt zaudējumus, kas Latvijas pusei radušies, "Tilts Communication" vadībai nenodrošinot vairāku 1994.gada projekta saistību izpildi, kas bija paredzētas līguma pielikumos "A1" un "E";

9) nodrošināt Latvijas neatkarīgu ekspertu ikgadējas pārbaudes uzņēmumā.

3. Izveidot darba grupu Ģenerālā - Jumta līguma pārskatīšanai un labojumu sagatavošanai, iesaistot šajā grupā Latvijā pazīstamus un zinošus speciālistus:

LZA profesoru Pēteri Guļānu;

Latvijas Advokātu kolēģijas ieteiktu neatkarīgas juridiskās firmas advokātu ar pieredzi starptautiskos darījumos;

RTU Telekomunikāciju institūta direktoru inženierzinātņu doktoru G.Lauku;

RTU Radio un sakaru fakultātes dekānu profesoru E.Beķeri;

VEF Radiotehnoloģiskā centra Valdes priekšsēdētāju Jāni Smilgu;

Inženierzinātņu doktoru Teodoru Rozīti;

trīs SIA "Lattelekom" pārstāvjus, ieskaitot "Lattelekoma" muzeja direktoru profesoru J.Ločmeli.

4. Ģenerālais - Jumta līgums jāpārstrādā tā, lai nekādā veidā netiktu apdraudētas Latvijas īpašuma tiesības uz 51% no "Lattelekoma" īpašuma.

5. Speciālistu apmācīšanai izveidot kopēju mācību centru ar RTU.

6.Lai nodrošinātu atklātību, Latvijas interešu ievērošanu un palielinātu pušu atbildību rekomendēt izmainīt uzņēmuma juridisko formu pārveidojot to par akciju sabiedrību.

7. Ņemot vērā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai rīcībā nonākušos faktus par pašreizējā SIA "Lattelekom"prezidenta G.Strautmaņa un Valsts pilnvarnieka G.Bērziņa neapmierinošo darbību Latvijas puses interešu aizstāvībā uzraugot SIA "Lattelekom" darbību, lūgt Ministru kabinetu nozīmēt divus jaunus uzņēmuma Direktoru padomes locekļus no Latvijas puses G.Strautmaņa un G.Bērziņa vietā.

Saeimas deputāti:

- 1. A. Rozen tāls
Vārds, Uzvārds
- 2. J. Kokins
Vārds, Uzvārds
- 3. Lucas
Vārds, Uzvārds
- 4. Juņģis
Vārds, Uzvārds
- 5. J. Stāls
Vārds, Uzvārds
- 6. [Signature]
Vārds, Uzvārds
- 7. [Signature]
Vārds, Uzvārds
- 8. Nola Priedele
Vārds, Uzvārds
- 9. [Signature]
Vārds, Uzvārds
- 10. Oskars Quģis
Vārds, Uzvārds

- [Signature]
paraksts
- [Signature]
paraksts
- [Signature]
paraksts
- [Signature]
paraksts
- [Signature]
paraksts
- A. Bernis
paraksts
- G. Romars
paraksts
- A. Priede (ROS)
paraksts
- [Signature]
paraksts
- [Signature]
paraksts (neatkarīgais deputāts)

Latvijas Republikas Saeima

74
- 6. 06. 1995

Ieraksts Nr. 1751
1451

Latvijas Republikas
Saeimas Prezidijam

1995. gada 6. jūnijā.

Lūdzam iekļaut sekojošo Saeimas lēmuma projektu 8. jūnija Saeimas sēdes dienas kārtībā, izskatot to vienlaicīgi ar Parlamentārās izmeklēšanas komisijas "SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai" ziņojuma apspriešanu.

Pielikumā: Lēmuma projekts.

Latvijas Republikas Saeimas

Lēmums

Par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanas darba rezultātiem.

Noklausoties Parlamentārās komisijas Priekšsēdētāja J.Bordāna ziņojumu, Saeima nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojumu.
2. Uzdot Ministru kabinetam:
  - 2.1. Divas reizes gadā noklausīties SIA "Lattelekom" ziņojumus par projekta realizācijas gaitu un finansiālo stāvokli;
  - 2.2. Sakarā ar telekomunikāciju valstisko nozīmi veikt pasākumus, lai pasūtījumus Latvijas rūpniecības ražojumiem, kas izmantojami telekomunikāciju sistēmā, piešķirtu kā pasūtījumus valsts vajadzībām. Izstrādāt un iesniegt projektu papildinājumiem likumam "Par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām".
  - 2.3. Nodrošināt no SIA "Lattelekom" neatkarīgu sakaru kvalitātes pārbaudi (kontroli);
  - 2.4. Veikt pasākumus telekomunikāciju operatoru konkurences paplašināšanai, paplašinot mobīlo telefonu (GSM) sistēmu;
  - 2.5. Nodrošināt SIA "Lattelekom" gada pārskatu publicēšanu atbilstoši likumam "Par uzņēmumu gada pārskatiem".

Latvijas Republikas Saeimas deputāti:

1. <u><i>Ditlis</i> (CELBERTS)</u>	6. <u><i>S. Bērns</i></u>	17. <u><i>Bunkis</i></u>
2. <u><i>Māris Graudins</i></u>	7. <u><i>M. Anšpols</i></u>	18. <u><i>M. Anšpols</i></u>
3. <u><i>M. Štālmaieris</i> (M. ŠTĀLMĀIERIS)</u>	8. <u><i>J. J. J.</i></u>	19. <u><i>I. Dz. F. F.</i></u>
4. <u><i>K. J. J.</i></u>	9. <u><i>J. J. J.</i></u>	20. <u><i>J. J. J.</i></u>
5. <u><i>A. G. G.</i></u>	10. <u><i>J. J. J.</i></u>	

25-05-1995 09:11

Projekts

Latvijas Republikas Saeimas

Lēmums

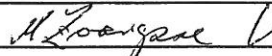
Par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanas darba rezultātiem.

Noklausoties Parlamentārās komisijas Priekšsēdētāja J.Bordāna ziņojumu, Saeima nolemj:

1. Pieņemt zināšanai Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojumu.
2. Uzdot Ministru kabinetam:
  - 2.1. Divas reizes gadā noklausīties SIA "Lattelekom" ziņojumus par projekta realizācijas gaitu un finansiālo stāvokli;
  - 2.2. Sakarā ar telekomunikāciju valstisko nozīmi veikt pasākumus, lai pasūtījumus Latvijas rūpniecības ražojumiem, kas izmantojami telekomunikāciju sistēmā, piešķirtu kā pasūtījumus valsts vajadzībām. Izstrādāt un iesniegt projektu papildinājumiem likumam "Par darbiem un piegādēm valsts vajadzībām".
  - 2.3. Nodrošināt no SIA "Lattelekom" neatkarīgu sakaru kvalitātes pārbaudi (kontroli);
  - 2.4. Veikt pasākumus telekomunikāciju operatoru konkurences paplašināšanai, paplašinot mobīlo telefonu (GSM) sistēmu;
  - 2.5. Nodrošināt SIA "Lattelekom" gada pārskatu publicēšanu atbilstoši likumam "Par uzņēmumu gada pārskatiem".

Latvijas Republikas Saeimas deputāti:

1. /A. Pāvuls/ 4. /F. Bunkis/

2. (M. ZVAIGZNE) 5. (M. ZVAIGZNE)

3. /A. GLAZITIS/

77

LATVIJAS REPUBLIKAS SATIKSMES MINISTRIJA

Brīvības ielā 58, Rīgā, LV 1743, tālr. 226922, fakss (3712) 217180, tlx. 161369 ZENA LV

Latvijas Republikas Saeimai

PAZIŅOJUMS

sakarā ar SIA "LATTELEKOM" izveidošanas un darbības
izvērtēšanas komisijas ziņojumu un lēmuma projektu

Satiksmes ministrija regulāri seko telekomunikāciju modernizācijas projekta īstenošanai. Jumta līguma izpildes pirmā gada rezultātus izskatīja arī Ministru kabinets. Ne 1. gada rezultāti, ne apstiprinātais finansu plāns 1995.-1999. gadam nedod pamatu komisijas ziņojumā norādītajām aizdomām par Latvijas ekonomiskās neatkarības apdraudējumu. "LATTELEKOM" darbības stratēģiju nosaka direktoru padome, kurā balsu vairākums ir Latvijas pusei un, kuras lēmumi, ieskaitot finansu plāna apstiprināšanu, ir obligāti gan finansu direktoram, gan visai vadības komandai. Sīkumaina administrēšana, iejaucoties pieaicināto speciālistu darbībā, kamēr tie nepārkāpj finansu plānu vai citus priekšrakstus, nav nepieciešama.

Latvijas telekomunikāciju speciālisti nav atstumti no projekta realizācijas. Visi speciālisti, izņemot nedaudzus pensijā aizgājušos, turpina strādāt savos amatos, 50 labākie speciālisti tieši piedalās ALCATEL centrāļu uzstādīšanā. Notiek jaunu speciālistu sagatavošana, izveidots mācību centrs Bulduros, kurā nākotnē, iespējams, mācīsies arī citu valstu pārstāvji.

Parlamentārās komisijas ziņojumā ir izteiktas bažas par "LATTELEKOM" ieslīgšanu parādos un līdz ar to par iespējamību pārdot Latvijas daļu ārvalstniekiem. Arī šīs bažas neliekas pamatotas.

MINISTRY of TRANSPORT of the REPUBLIC of LATVIA

58, Brīvības iela
Rīga, LV-1743
The Republic of LATVIA

Phone: (3712) 226922
Fax: (3712) 217180
Tlx: 161369 ZENA LV

Latvijas telekomunikāciju modernizācijas projekts ir ilgtermiņa projekts 10 gadiem, kas paredz sākotnēji lielu līdzekļu investīcijas un efektīvu atdevi vēlākajos gados. Pasaules prakse rāda, ka telekomunikācijās ieguldītie līdzekļi atmaksājas seškārtīgi līdz septiņkārtīgā apmērā. Latvijai ir vitāli svarīgi attīstīt sakarus, kā būtiski svarīgu priekšnoteikumu visu citu ekonomikas nozaru attīstībai, kā arī iedzīvotāju ērtībām.

Finansu plāns paredz izdevīgu (4-6% gadā) ilgtermiņa kredītu piesaistīšanu, kas 1997. gadā būtu 63,5 mlj.Ls. Kredītu dzēšanā ir ieinteresēti abi "LATTELEKOM" dibinātāji - Latvijas valsts un TILTS Communications, it īpaši pēdējais, kas par kredītiem sniedz garantijas ārvalstu bankām. Salīdzinot kredītu summu tikai ar "LATTELEKOM" pamatfondiem (neskaitot apgrozāmos līdzekļus), kas 1994.g. bija 80 mlj.Ls, bet 1999. gadā paredzami 245,8 mlj.Ls, nav pamata runāt par "LATTELEKOM" iedzīšanu milzīgos parādos. Pārlicību ka projekts ir perspektīvs, ir izrādījusi arī starptautiskā finansu korporācija IFC, viena no Pasaules Bankas institūcijām, kas ar Ministru kabineta piekrišanu kļuvusi par līdzdalībnieci projekta izpildē, investējot 10% no kopuzņēmuma pamatkapitāla.

Ziņojumā norādīts, ka Jumta līguma 15.20 pants "Saulriets" var novest pie Latvijai piederošās daļas (51%) pārdošanas ārvalstu partneriem. Tāds apgalvojums neatbilst šī panta satura būtībai, jo tajā pirmām kārtām ir noteikts, ka pat nepārvaramu sarežģījumu gadījumā "LATTELEKOM" netiek likvidēta un puses palīdz "LATTELEKOM" turpināt uzņēmējdarbību kā valsts telekomunikāciju organizācijai Latvijā. Latvijas valdībai nav pienākums, bet tikai tiesības pārdot savu daļu, un tā var kaut šodien paziņot, ka nepārdos savu daļu ārvalstniekiem. Iegādāties šo daļu TILTAM vai citai ārzemju kompānijai nav nekādas ekonomiskas intereses, jo likums "Par telekomunikācijām" un LR Augstākās Padomes 1992. gada 6. oktobra lēmums "Par Latvijas Republikas telekomunikāciju sistēmas principiem", nosakot valsts monopoli, neļauj ārvalstniekiem bez valsts līdzdalības veikt Latvijā telekomunikāciju pamatpakalpojumu veikšanu.

"LATTELEKOM" sadarbība ar TILTS Communications līdz šim ir noritējusi lietišķā un savstarpējas sapratnes atmosfērā.

3.

Satiksmes ministrija uzskata, ka nav pamata apšaubīt, ka Latvijas pārstāvji direktoru padomē darbojas Latvijas interesēs, tāpat kā to, ka viss projekts atbilst Latvijas attīstības un ekonomiskās patstāvības nostiprināšanas interesēm.

Telekomunikāciju modernizācijas projekts ir lielākais ārvalstu investīciju projekts Latvijā. Analogā tīkla uzturēšanai "LATTELEKOM" turpina iepirkt Latvijā ražotās centrāles analogā tīkla uzturēšanai un turpina sarunas par Latvijā ražoto ciparu centrāļu iepirkānu lauku rajonu tīkliem pēc projekta trešā gada beigām.

Satiksmes ministrija kopā ar "LATTELEKOM" meklē projekta realizācijas optimālos ceļus un ir gatava iesniegt līgumpartneriem arī Saiemas akceptētus priekšlikumus par līguma grozīšanu vai papildināšanu. Parlamentārās izmeklēšanas komisijas lēmuma projektā ir ierosināts risināt jautājumus par valdības komandas papildināšanu, projekta palētināšanu, kredītu ņemšanas ierobežošanu, abonentu tarifu kontroli u.c. Tie ir svarīgi un aktuāli jautājumi. Diemžēl neskatoties uz to, ka komisijai, kas strādāja vairāk kā 3 mēnešus, tika iesniegti dokumenti vairāk kā 600 lpp.apjomā, noklausīti 20 speciālisti, komisijas locekļu priekšlikumi nav pietiekami konkrēti. Tāpēc Satiksmes ministrija uzskata, ka jaunas komisijas izveidošana nav nepieciešama.

A. GŪTMANIS
LR Satiksmes ministrs

08-06-1995 12:03

1995. gada PAVASARA sesija **532A**
izskatāmais dokuments Nr.

Deputātiem iespējams saņemt ⁸⁰
no 9.06.95. 13⁰⁰

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
DEPUTĀTU FRAKCIJA

Jēkaba 16
LV-1811 RĪGA
LATVIJA

TĀLRUNIS: 323760
229302

Papildinājums Latvijas Republikas Saeimas lēmumam

Par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanu un darbības
izvērtēšanas rezultātiem.

Lēmumu papildināt ar 3. punktu šādā redakcijā:

3. Izskatīt Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" (dok. 532.)
lēmumā MK izreiktos priekšlikumus un divu mēnešu laikā sniegt Saeimā
ziņojumu par šī lēmuma izpildi.

LR Saeimas deputāti:

1	—	
2	<i>E. Rīcane</i>	/Kide/
3	<i>M. Dzelis</i>	/Boris/
4	<i>[Signature]</i>	/Urbanovičs/
5	<i>[Signature]</i>	/E. Kaža/
6	<i>[Signature]</i>	/I. Folkmane/

Latvijas Republikas Saeimas
lēmums

Par Parlamentārās komisijas SIA "Lattelekom"
izveidošanas un darbības izvērtēšanas darba rezultātiem.

Noklausoties Parlamentārās komisijas priekšsēdētāja J.Bordāna un komisijas locekļa J.Lučāna ziņojumu, Saeima nolēma:

Pieņemt zināšanai Parlamentārās izmeklēšanas komisijas SIA "Lattelekom" izveidošanas un darbības izvērtēšanai ziņojumu un uzdot Ministru kabinetam:

1. Nodrošināt Ģenerālā - Jumta līgumā paredzēto darbu un "Tilts Communication" saistību izpildi.

2. Nodrošināt uzņēmuma vadībā Latvijas puses dalībai (64%) atbilstošu lemttiesīgu darbinieku skaitu.

3. Izpildītorektoru iecelt no Latvijas puses.

4. Nodrošināt Latvijas puses piedalīšanos finansu plāna sastādīšanā un izpildes kontrolē.

5. Izdarot labojumus Ģenerālā - Jumta līguma pielikumā "Piegādes līgumā", jāpanāk lai visi pasūtījumi un piegādes tiktu izdarīti uz atklāta konkursa pamata, maksimāli ievērojot Latvijas intereses.

6. No līguma izslēgt 5% samaksu par "Tilts Communication" izdarīto pakalpojumu piegāžu organizēšanā, jo pašreizējā kārtība nepavisam neveicina lētāku iekārtu iegādi.

7. Meklēt iespējas projekta salētināšanai, atsakoties no maksimāli dārgu iekārtu iegādēm un tās aizstājot ar lētākām, būtiski neizmainot kvalitāti;

apsvērt neatkarīgo tehnisko ekspertu priekšlikumus kompleksa Modernizācijas plāna (A1) racionālām izmaiņām.

8. Panākt maksimālu Latvijas rūpniecības uzņēmumu dalību projekta realizācijā, kā minimālo prasību uzskatot Ģenerālā - Jumta līguma pielikuma "E" (Iekšējo ieguldījumu un darba vietu radīšanas līgums) izpildi.

9. Neatkarīgai ekspertu komisijai aprēķināt zaudējumus, kas Latvijas pusei radušies, "Tilts Communication" vadībai nenodrošinot vairāku 1994.gada projekta saistību izpildi, kas bija paredzētas līguma pielikumos "A1" un "E".

10. Nodrošināt Latvijas neatkarīgu ekspertu ikgadējas pārbaudes uzņēmumā.

11. Izveidot darba grupu Ģenerālā - Jumta līguma pārskatīšanai un labojumu sagatavošanai, iesaistot šajā grupā Latvijā pazīstamus un zinošus speciālistus:

